

SPREEKTEKST LIZA LUESINK DEBAT, 1E TERMIJN

Honderden jaren geleden was Zutphen rijk. In die rijkdom is een prachtige stad gebouwd, dat zien we ook hier in de Burgerzaal. Sociaal economisch is Zutphen al lange tijd arm tot zeer arm. Onze gemeentebegroting heeft daar pas echt last van gekregen toen het rijk cruciale taken overdroeg in te korte tijd en met te weinig geld. Met een aantal andere gemeenten is Zutphen hier heel hard getroffen. Huilen in een hoekje zal ons niet helpen, net zo min als protest in Den Haag. Deze week nog werd in de TweedeKamer een verzoek van GroenLinks tot een debat over jeugdzorgtekorten afgewezen omdat "er al zoveel debatten waren". We moeten er dus in Zutphen gezamenlijk tegenaan, inwoners, ambtenaren, college en raad.

Dit vraagt een zakelijkheid die Zutphen niet gewend is. Het heldere rapport van onze interim gemeentesecretaris is daarover volstrekt helder; de ambities deugen, maar op ambities alleen bouw je geen stad. Het gebrek aan zakelijkheid zien we ook terug in de waarnemingen van de Rekenkamercommissie.

Er is niet op tijd gesignaleerd hoezeer de transitie de financiën onder druk zette. Als GroenLinks herkennen en erkennen we dat het de afgelopen jaren niet goed is gegaan. Iedereen stond erbij en zag het niet. Tenminste, niemand overzag het geheel écht.

Bij het lezen van het rapport herinnerde we ons bijvoorbeeld dat onze GroenLinks collega uit de vorige periode, Christina Oosterhoff, zich vanuit de auditcommissie hard heeft gemaakt voor een betere interne beheersing o.a. met een unaniem aangenomen motie. In het rapport wordt benoemd dat met die motie weinig is gedaan. Dat kunnen wij ook onszelf aanrekenen, daar hadden we scherper bovenop moeten zitten.

En voorzitter, wat zeg je in dit kader over de verantwoordelijkheid? Die vraag is al door collega's opgeworpen. In het rapport lezen we dat de raad te weinig, gebrekkige en onsamenvangende informatie heeft gekregen. Dus hoe hadden wij als lekenbestuur beter kunnen sturen? Terugkijkend waren er momenten dat we kritischer hadden moeten doorvragen.

D66 willen we credits geven, zij hebben getracht dit eerder al duidelijk te maken maar hun zorg landde niet. Maar de werkelijkheid wordt er niet door veranderd en de problemen waren niet kleiner geweest als de cijfers eerder boven tafel waren gekomen. Daarvoor zijn de uitgaven helaas te lastig te sturen.

Wat voor GroenLinks een belangrijke constatering is: dit alles is een collectieve verantwoordelijkheid. Des te harder sommigen hun eigen straatje schoon trachten te vegen, des te duidelijker het wordt dat het collectief gefaald heeft.

Voorzitter, waarom hebben we de rekenkamer dit onderzoek ook alweer laten doen? Om te begrijpen wat er gebeurd is en ervan te leren voor de toekomst. Het moet écht anders. We moeten keihard aan de slag met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Daar zijn we al mee begonnen; vanavond zijn de financiële kaders vastgesteld en bij het voorstel "Aanvullende maatregelen thema 1 rapportage Evenwicht Sociaal Domein" hebben fracties de wethouder kritisch bevraagd over de financiële onderbouwing van dit voorstel.

Tot slot voorzitter, ik heb het vaker gezegd: **#neveradullmoment** in Zutphen. De afgelopen dagen waren daar toch wel weer een voorbeeld van. Het besef is er inmiddels wel, maar de oplossing voor de financiële zorgen is work in progress met moeilijke keuzes en nog steeds moeizaam te beïnvloeden uitgaven in het sociaal domein. Het zou mooi zijn, of het is eigenlijk noodzakelijk, dat wij elkaar als raadsleden weten te vinden en elkaar scherp houden.